

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธ หลังเหตุความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ.2547 - พ.ศ.2554 ศึกษากรณี หมู่ 4 ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากการศึกษาเบื้องต้นเรื่อง การเปลี่ยนแปลงและการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธ หลังเหตุความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษากรณี หมู่ 4 ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธ เฉพาะที่มีสาเหตุมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ว่ามีผลกระทบต่อวิถีของชาวไทยพุทธด้านใดบ้างและแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่และอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจากเอกสาร (Documentary research), ฐานข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic information) และ การศึกษาภาคสนามทางมานุษยวิทยา (Anthropology fieldwork) โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant observation) ประกอบกับการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) และ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In – depth interview)

มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 217 ราย เฉพาะหมู่ 4 จำนวน 104 ราย ในจำนวนนี้คัดเลือกเป็นผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key informants) จำนวน 16 ราย

การลงภาคสนาม (fieldwork) จำนวน 131 วัน (ไม่รวมการศึกษาเบื้องต้นจำนวน 17 วัน)

ผลการศึกษาพบว่า ระบบครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีการสื่อสารกันด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารมากขึ้น การวางแผนครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูบุตรไม่มีผลกระทบ, ระบบเศรษฐกิจ อาชีพที่มีผลกระทบขึ้นอยู่กับ สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อันตรายหรือต้องผ่านเส้นทางอันตราย และเป็นอาชีพที่จำเป็นต้องเดินทางไปในที่ต่างๆในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ คือ ผลผลิตที่เก็บไว้ไม่ได้ขาย เป็นผลผลิตที่ไม่สามารถแปรรูปหรือไม่นิยมนำไปแปรรูป และเป็นผลผลิตที่ออกตามฤดูกาล การกักขัง หนีสิน มีผลกระทบในช่วงแรก, ระบบการเมืองการปกครอง กลุ่มเกี่ยวกับความมั่นคงมีการปฏิบัติงานที่เข้มข้นขึ้น มีการประสานงาน และมีความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงจากส่วนกลางมากกว่าเดิม และเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้านความมั่นคงลงพื้นที่มากขึ้น, ระบบการศึกษา ไม่เต็มประสิทธิภาพ และลดการทัศนศึกษา, ระบบศาสนาและความเชื่อ มีผลกระทบกับพิธีกรรมที่จัดในช่วงเวลากลางคืน คือ เริ่มพิธีเร็วขึ้น พิธีกรรมที่มีงานเลี้ยง งานเลี้ยงจบเร็วขึ้นหรือลดเวลา พระสงฆ์ระมัดระวังในการรับกิจนิมนต์, ระบบการสื่อสารและการคมนาคม ชาวบ้านสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น และเดินทางออกนอกพื้นที่โดยเฉพาะเวลากลางคืนเท่าที่จำเป็น การไปรษณีย์ไม่มีผลกระทบ, ระบบการนันทนาการ งานแสดงสัญจรมีลดน้อยลง มักเป็นงานแสดงขนาดเล็กและงานรื่นเริงประจำปี และชาวบ้านลดการนันทนาการภายนอกเคหะสถาน โดยเฉพาะภายนอกตำบลในเวลา กลางคืน, ระบบศิลปะ และระบบการแพทย์และสาธารณสุข ไม่มีผลกระทบ

Abstracts

“The Transformation of Thai Buddhists’ Way of Life after the Southern Violence in the Three Southernmost Provinces of Thailand since B.D. 2547 – 2554 : Case Studies of Moo 4 Tumbol Lumphraya, Amphur Maung, Yala Province” is a continuance research of “The Transformation and Adaptation of Thai Buddhists’ Way of Life after the Southern Violence in the Three Southernmost Provinces of Thailand: Case Studies of Moo 4 Tumbol Lumphraya, Amphur Maung, Yala Province”

The purpose for this research is to study the changes of Buddhist Thai lifestyle in all aspects affected from turmoil.

Data was collected from documentary research, electronics database and Anthropology fieldwork, participant observation, informal interview and in-depth interview.

217 people were interviewed, 104 were from Moo 4 and 16 people were the key informants.

131 days fieldwork (not excluding from 17 days preliminary research).

The study shows that - Family aspect : (i) more communications within family by way of technology, (ii) no affect on feeding children and birth planning, Economics aspect : (i) affected people that work in dangerous area or have to travel through dangerous area, (ii) lower price of agricultural products which have short lifetime or which could not modify, (iii) affected on money borrowing in the early stage, Political aspect : (i) more security activities, (ii) more cooperation between local security agency and central security agency, (iii) more field inspection by high level security agency personal, Educational aspect : (i) less efficient, (ii) less study trips, Religious and believe aspects : (i) night activities to be held early than